

## **ВИЗУАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ПРАКТИКА „СЕРВИРАНЕ“**

**Камен Шолев**

*Професионална гимназия по икономика и туризъм „Алеко Константинов“ – Велинград*

**Резюме.** Практикуването на визуализация на образователното съдържание, като форма на иновация на образователния процес в професионалните гимназии, се основава главно на ИКТ и е сериозна предпоставка за гъвкаво и устойчиво обучение за всички учебни предмети.

*Ключови думи:* практикуване; иновация; образователно съдържание; ваканционно училище; ИКТ

Иновирването на образованието в България в контекста на глобалните и европейските ценности налага промени в методите и подходите за практическо и теоретично обучение на учениците от всички възрасти. Променя се ролята на учителя, стимулира се диалогичният вместо монологичния подход, споделят се и се въвеждат нови практики за подобряване качеството на обучението и образованието.

Учителят, носител на информация и знания с тебешир в ръка, се изправя пред нов тип „дигитални“ ученици, които възприемат света чрез технологиите. Традиционните форми на преподаване стават все по-малко ефективни, еднообразието им отегчава учащите и не успява вече да задържи вниманието им, да ги заинтригува и мотивира към активно поведение. Съвременното поколение изисква повече – то очаква получаването на знания и информация да се случва по динамичен, интригуващ, интересен начин.

За да се посрещнат адекватно техните очаквания, преподавателите трябва да използват предимствата на ИКТ в контекста на новата и по-модерна училищна среда, да осъществяват качествена трансформация на процеса на преподаване и учене и да предоставят изключително атрактивно, модерно и ефективно образование. То може да се постигне само ако педагозите са мотивирани, с достатъчна компютърна компетентност, новаторски дух и при наличие на подходящо технологично и софтуерно осигуряване.

Визуализацията на учебно съдържание и прилагането ѝ като форма за иновирване на учебния процес в професионалните гимназии и за целите на нас-

тоящата разработка се базира основно на ИКТ и е сериозна предпоставка за гъвкаво, практическо и устойчиво обучение за всички дисциплини.

Ключовите фактори, които позволиха визуализирането на учебното съдържание с цел извършване на аналитичната работа за целите на разработката, са:

- наличието на национална стратегия, подкрепяща прилагането на ИКТ в училище;

- наличието на технологична инфраструктура – софтуер и хардуер в ПГИТ;

- наличието на техническа компетентност и лична мотивация на учителите по сервиране;

- политика на училищното ръководство, стимулираща иновацията на учебния процес и внедряването на нови подходи за визуализация на съдържание в учебния процес.

За изследователската работа по разработката бяха изготвени тестови визуални материали по практика „Сервиране“, които, интегрирани в текущите образователни процеси, позволяват в хода на преподаване да изградя система за практическо преподаване на сервиране, посветена на развитието на потенциала на всеки ученик. Изводите ми от наблюдението върху анкетите сред учители и ученици и интервютата показват, че тя постига целите си, като насърчава разбирането на сервирането и любовта към него – както у учениците, така и у техните учители. Това е предпоставка визуалните материали за практическо обучение по сервиране да бъдат елемент от иновирана образователна система, която в своята цялост да съдържа материали за учениците и подробни ръководства за учителите.

Казват, че „едно изображение струва, колкото 1000 думи“ – тези думи характеризират една от основните цели на визуализацията, а именно възможността за бързото възприемане на голям обем информация.

### **Изводи**

Използването на ИКТ за визуализация и оттам иновиране на учебния процес по практика „Сервиране“ има разностранен ефект както за учителите, така и за учениците. То позволява създаването на динамична среда на взаимодействие, която дава възможност на учениците както да изразяват уменията и компетентностите си, така и да придобиват нови знания. В такава среда могат да се използват различни инструменти за персонализиране на учебния процес в зависимост от предпочитани потребности, степента на развитие на уменията, както и нивото на познания.

Интегрирането на ИКТ в учебния процес по практика „Сервиране“ чрез визуализацията, особено ако е подходящо съчетан с интерактивност и ролеви игри, го прави увлекателен, творчески и многостранен. Според анкетираниите очевидно най-голям е ефектът върху учащите – те повишават интереса и активността си, което е в пряка връзка с мултимедийните и интерактивните

ресурси, които прибавят характеристики към традиционното обучение, като привнасят мултисензорни елементи. Това допринася за по-обхватно възприемане на учебния материал (неусетно учене и повишена ефективност).

### **Заклучение**

Безспорно изключително бързо развиващите се ИКТ са част от нашия живот и поставят българското училище пред необходимостта от нов тип обучение и прилагане на нови стратегии на преподаване. Роля на обществото, като цяло, и в частност на учителите е да подготвят учащите по най-добрия възможен начин. За целта съвременното образование трябва да предоставя проблемно базирано обучение, да развива взаимната свързаност, да стимулира активността и творческата дейност на учащите, вместо механичното възпроизвеждане на запомненото.

Повсеместното интегриране на ИКТ като средство за обучение е един от начините за справяне с тези актуални проблеми. За дигиталното поколение от изключителна важност е да придобива знания и умения, да получава информация по начин, съответстващ на развитието на света. Визуализацията на обучението по практика „Сервиране“ е типичен пример за успешна форма на интеграция на ИКТ в стандартния образователен процес, която осезаемо подобрява както ефективността от практическото обучение, така и удовлетвореността от обучението при учителите и учениците. В допълнение, тя развива дигиталните умения, лични и професионални качества, приложими както в личния, така и в професионалния живот на учители и ученици.

## **VISUALISATION ON TEACHING PRACTICE IN SERVING SUBJECT**

**Abstract.** Practicing visualization of educational content as a form of innovation of the educational process in vocational high schools, is mainly based on ICT and is a serious prerequisite for flexible and sustainable learning for all school subjects.

*Keywords:* practicing; innovation; educational content; vocational school; ICT

**Mr. Kamen Sholev** – Senior Teacher in Practical Training  
“Aleko Konstantinov” Vocational High School of Economics and tourism  
Velingrad, Bulgaria  
E-mail: [pgit\\_vd@abv.bg](mailto:pgit_vd@abv.bg)